

Nr 132.

Av herr **Nilsson, Johan**, i Malmö, om anslag till *Malmö musik-konservatorium*.

Då Malmö sång- och musikinstitut på grund av ägarens frånfälle år 1926 nedlades, blev frågan om startandet av ett musikläroverk för sydsverige efter större och mera omfattande undervisningsplan aktuell. De skåningar och sydsvenskar, som önskade utbilda sig till musiklärare, organister och orkestermusiker, voro hänvisade att antingen bekosta sig en mångårig, dyrbar vistelse i Stockholm eller Köpenhamn eller också resa till någon av våra stiftstäder för att kunna erhålla en oftast ensidig utbildning för en enda lärare, vilket helt naturligt ej kan ersätta utbildningen på ett institut, där möjligheter finnas att hos speciallärare erhålla en allsidig utbildning och dagliga samövningar i såväl vokalt som instrumentalt hänseende.

Med tanke härpå samt på att en fullständig musikskola i Malmö skulle i musikkulturellt hänseende få en mycket omfattande betydelse såväl för provinsen som för staden beslöts under sommaren 1927 på egen risk att starta Malmö musikkonservatorium i fast förtröstan på att konservatoriet, om det komme att motsvara de krav, man skulle komma att ställa på det-samma i pedagogiskt och konstnärligt hänseende, skulle kunna erhålla ekonomisk hjälp från kommun och stat.

Initiativtagarna voro så intresserade för saken, att de upptogo ett sparbankslån å 2,000 kronor, för vilket de själva ställde sig i borgen, samt hyrde en lokal, som innehåller 6 stycken lektionsrum. Hyran härför utgår med 3,300 kronor. En ny modern, elektrisk övningsorgel inköptes och är installerad i salen. Kontrakt upprättades med lärarna, vilket innefattar, att alla erhålla 85 procent av sina lektionsavgifter. En del småinventarier inköptes även för expeditionen. Fyra pianon och en flygel lyckades det nystartade konservatoriet att låna hos pianofirmor i Malmö. En del orkesterinstrument ställdes till förfogande från enskild musikhandlare.

Den styrelse, som från början utsågs, fungerar ännu. Denna består av ordförande stadsfullmäktiges ordförande direktör Emil Olsson, vice ordförande kantor J. Holmberg, sekreterare musiker Erik Ahlberg samt ledamöter utan funktion: musikhandlare E. Anderson, konsertmästare Mario Galli (lärare), musiker O. Stenberg samt musikdirektör Fr. Jonsson.

I september månad 1927 igångsattes verksamheten. Tillslutningen av elever överträffade alla förväntningar. Under första verksamhetsåret uppgick elevantalet till icke mindre än 150, därav 10 helfria. Året därpå blev tillslutningen ännu större. Under senaste spelsäsongen har konservatoriet haft ett elevantal av cirka 200, därav 12 frielever. Jag tillåter mig bifoga i bilagor en översikt över senaste driftsåret såväl vad beträffar elevantalet (bil. I) som konservatoriets ekonomiska ställning (bil. II).

Trots iakttagandet av den största försiktighet med tillgängliga tillgångar har konservatoriets ekonomiska ställning tyvärr blivit svag. Malmö stad har för innevarande kalenderår lämnat ett anslag å 1,200 kronor. Enligt vad jag av ledningen för konservatoriet inhämtat, synes det densamma omöjligt kunna fortsätta att driva företaget utan ytterligare ekonomiskt stöd. Elevernas antal i de högre klasserna har under senare tiden blivit allt mindre. Detta beroende på de höga lektionsavgifter, vilka konservatoriet är tvingat upprätthålla. Svårigheter med lärare ha även uppstått på grund av att dessa gratis skola tillhandagå frieleverna med lektioner.

Som synes är konservatoriets ekonomiska ställning icke vidare gynnsam. Det skulle emellertid föra till stort men för provinsens och stadens musikliv, därest som ställningen nu är, konservatoriet av ekonomiska svårigheter skulle tvingas nedlägga sin av alla så högt skattade verksamhet. För att förhindra en sådan utgång, synes mig staten böra gripa in och anslå de medel, med vilka verksamheten kan fortsätta. Konservatoriets stat för 1929—1930 visar, såsom framgår av bil. II, en beräknad förlust av kronor 5,755:56. Hos Kungl. Maj:t har konservatoriet ansökt om anslag för täckning härav. Då underskottet icke är en tillfällig brist utan synes bli en ständig sådan, har Kungl. Maj:t icke kunnat bifalla ansökningen.

Det återstår då ej annat än att bringa saken inför riksdagen. Ett anslag årligen av i runt tal 6,000 kronor skulle säkerställa den nu så starkt hotade verksamheten. Att konservatoriets verksamhet är högt skattad synes också framgå av ett i anledning av konservatoriets ansökan hos Kungl. Maj:t om anslag av kungl. musikaliska akademien avgivet utlåtande (bil. III). Och då riksdagen tidigare beviljat anslag åt bland andra folkliga musikskolan i Arvika, torde något principiellt hinder att bevilja förstnämnda anstalt anslag från riksdagens sida icke förefinnes.

Under åberopande av vad ovan anförts, tillåter jag mig hemställa,
att riksdagen måtte besluta att för budgetåret 1930/1931
anvisa ett extra anslag av 6,000 kronor åt Malmö musik-
konservatorium.

Stockholm den 21 januari 1930.

Joh. Nilsson,
Malmö.

Bilaga I.

TABELL,

utvisande antalet elever vid Malmö musikkonservatorium under arbetsåret
1 juli 1928—1 juni 1929.

Organistklassen	14
Kyrkosångareklassen	6
Solosång	9
Förberedande pianoklassen	59
» organistklassen	14
Huvudklassen i piano	10
Artistklassen i piano	12
Förberedande violinklassen	40
Huvudklassen i violin	9
Cello	7
Harmonilära och instrumentation	19
Diverse orkesterinstrument	7
	Summa 206

Dessutom hava under arbetsåret 12 helfrielever erhållit undervisning.

Bilaga II.

FÖRSLAG

till

Inkomst- och Utgiftsstat vid Malmö musikkonservatorium
för arbetsåret 1929—1930.*Inkomster:*

Saldo		56: 94	
Elevavgifter:			
Inskrivningsavgifter	100: —		
Lektionsavgifter	<u>17,000: —</u>	17,100: —	
Orgelhyra		400: —	
Hysesinkomst		300: —	
Anslag från Malmö stad		<u>1,200: —</u>	20,056: 94
Beräknat underskott			<u>5,755: 56</u>
		<u>Summa kronor</u>	<u>25,812: 50</u>

Utgifter:

Resterande hyra juni—augusti 1929		700: —	
Hyra 1 september 1929—1 september 1930		3,300: —	
Lön åt expeditjonsbiträde		637: 50	
Annonser och reklam		500: —	
Inventarier (pianon, flyglar, orkesterinstrument och undervisningsmaterial) hyror och nyinköp		4,000: —	
Diverse omkostnader (telefon, städning, ljus, tryckningskostnader etc.)		800: —	
Amortering å lån:			
Föreningarnas sparbank	400: —		
Privat lån	<u>600: —</u>	1,000: —	
Lärararvoden		<u>14,875: —</u>	25,812: 50
		<u>Summa kronor</u>	<u>25,812: 50</u>

Avskrift.

Bilaga III.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 13 sistlidne juli har Kungl. Maj:t anbefallt musikaliska akademien att avgiva underdånigt utlåtande över hemställen av Malmö musikkonservatorium om ett statsanslag av 5,755 kronor 56 öre till täckande av den för verksamhetsåret 1929/1930 beräknade förlusten å konservatoriets verksamhet.

Till stöd för konservatoriets ansökan återopas bland annat saknaden i Södra Sverige av ett musikläroverk, där musikbegåvade elever från denna landsdel kunna, utan att betungas av samma kostnader som i huvudstaden, erhålla en mångsidig musikalisk utbildning och förberedas för musiklärarens, kyrkomusikerns och orkestermusikerns kall. Då denna brist blivit alltmer kännbar, upprättade en del intresserade personer i Malmö år 1927 Malmö musikkonservatorium med uppgift att meddela undervisning i alla till ett högre musikläroverk hörande ämnen. En centralt belägen, lämplig lokal anskaffades liksom även instrument, musikaler och andra för undervisningen nödvändiga material, och till lärare förvärvades flera framstående inom samhället verksamma musiker. Den anslutning konservatoriet rönte redan under det första undervisningsåret vittnar om, att det hade ett verkligt behov att fylla liksom även att det ägde allmänhetens förtroende. Detta stöd synes anstalten i stegrad grad hava åtnjutit under sitt andra undervisningsår, då elevantalet uppgick till omkring 200, därav 12 voro frielever.

Såsom ett uttryck av kommunens erkänsla för konservatoriets kulturfrämjande verksamhet har Malmö stad innevarande år beviljat konservatoriet ett anslag av 1,200 kronor. Det visar sig emellertid, att kostnaden för uppehållet av konservatoriets verksamhet under innevarande arbetsår kommer att med 5,755 kronor 56 öre överstiga de inkomster, som beräknas inflyta av elevavgifter jämte stadens anslag. I den händelse detta beräknade underskott icke kan täckas, torde styrelsen bliva nödsakad att nedlägga konservatoriets verksamhet, vilket skulle innebära en avsevärd förlust för det sydsvenska musiklivet. Till förebyggande härav hemställer styrelsen om ett statsanslag, motsvarande den för innevarande arbetsår beräknade förlusten.

Akademien, som i ärendet hört sin läroverksstyrelse, vill härutinnan framhålla, att det numera otvivelaktigt föreligger behov av musikaliska utbildningsanstalter utom huvudstaden, vid vilka musikbegåvad ungdom kan erhålla en grundläggande allsidig musikalisk utbildning samt förberedas för musikeryrket eller för de examina, som äro erforderliga för musikaliska tjänster inom stat och kommun. Önskvärdheten av dylika musikskolor framgår bäst av det förhållandet, att vid kungl. musikkonservatorium på grund av brist på lediga platser i allmänhet kan som elever mottagas endast

hälften av de sökande, vilka vid inträdesexamen befinnas antagliga. Då härtill kommer att de lärarkrafter Malmö musikkonservatorium förfogar över torde kunna anses besitta nödig kunnighet och undervisningsskicklighet och då undervisningen vid konservatoriet enligt vad akademiens sekreterare vid besök å konservatoriet haft tillfälle iakttaga bedrivs med samvetsgrannhet och intresse, finner sig akademien böra tillstyrka nådigt bifall till framställningen.

Stockholm den 30 september 1929.

Å kungl. musikaliska akademiens vägnar:

Underdånigst

K. Marks von Würtemberg.

Olallo Morales.